

Dosarul nr. 2ra-1536/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Manoli)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „UJ Taxi” și Victor Șveț cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, a fost menținută hotărârea din 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 30 octombrie 2019, S.A.R. „Moldcargo” S.A. a depus cererea de chemare în judecată împotriva S.R.L. „UJ Taxi” și Victor Șveț cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 32732,40 de lei și a taxei de stat în sumă de 981,97 de lei.

În motivarea acțiunii societatea –reclamantă a indicat că, la 01 septembrie 2017, între S.A.R. „Moldcargo” S.A. în calitate de asigurător și S.R.L. „UJ Taxi” în calitate de asigurat, a fost încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehiculele seria RCAI nr. 003419537, conform căruia au fost asigurate 36 autovehicule, inclusiv și autovehiculul de model Dacia Logan cu n/î XXXXX.

A susținut că, la 08 iunie 2018, Victor Șveț, aflându-se la volanul autovehiculului de model Dacia Logan cu n/î XXXXX, a tamponat autovehiculul Skoda Fabia cu n/î XXXXX, urmare a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. XXXXXX de învinuire a lui Victor Șveț în comiterea contravenției prevăzute de art. XXX alin. (X) din Codul contravențional.

A notat că, ulterior, S.A.R. ”Moldcargo” S.A. a achitat despăgubirea de asigurare stabilită prin procesul verbal de constatare a pagubelor nr. 610/RCA, care a fost întocmit în prezența lui Victor Șveț și semnat de către ultimul.

A relevat că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. XXXXX din 08 iunie 2018, Victor Șveț a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. XXX alin. (X) din Codul contravențional și anume

conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere ori dovadă înlocuitoare, cu drept de circulație, a permisului sau actul de înmatriculare de stat a vehiculului, sau polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă.

A specificat că, având în vedere faptul că, Victor Șveț, fiind angajatul al S.R.L. „UJ Taxi”, care obținea venit în urma activității angajatului, nemijlocit are obligația de a răspunde pentru acțiunile/omisiunile angajaților săi, ulterior având posibilitatea de a se adresa cu o acțiune de regres către aceștia.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă în adresa lui Victor Șveț și S.R.L. „UJ Taxi” au fost expediate notificările, care au fost ignorate de către aceștia.

A solicitat S.A.R. „Moldcargo” S.A. în temeiul art. 29 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, încasarea în mod solidar din contul S.R.L. „UJ Taxi” și de la Victor Șveț, a despăgubirii de asigurare în sumă de 32732,40 de lei și taxa de stat în sumă de 981,97 de lei.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de S.A.R. „Moldcargo” S.A. împotriva S.R.L. „UJ Taxi” și Victor Șveț cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, S.A.R. „Moldcargo” S.A. la 24 noiembrie 2020 a declarat apel nemotivat, iar la 14 aprilie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de S.A.R. „Moldcargo” S.A, a fost menținută hotărârea din 18 noiembrie 2020 a judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 1301, 1329 alin. (1), 1415 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), precum și de prevederile art. 15, art. 22 alin. (1), art. 29 din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, și a conchis ca fiind întemeiat raționamentul instanței de fond precum că, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea accidentului, în cazul dacă persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, iar prin această noțiune se înțelege conducerea mijlocului de transport de persoanele care nu au dreptul de a conduce, cărora le-a fost suspendat acest drept, care au fost private de dreptul de a conduce și/sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

În sensul normelor enunțate, instanța de apel a notat că, în speță nu se atestă existența temeiului acțiunii în regres, prevăzut de art. 29 lit. c) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, întrucât utilizatorul autovehiculului, la momentul procedurii accidentului rutier dispunea de permis de conducere.

Succesiv, instanța de apel a reținut că, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție MAI XXXXXX, agentul constatator a menționat că, Victor Șveț nu avea asupra sa permisul de conducere, astfel a ignorat prevederile pct. 10 alin. (2) lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, respectiv a comis contravenția prevăzută de art. 231 alin. (1) din Codul

contravențional, iar prin decizia din 08 iunie 2018, în temeiul art. 36 alin. (2) din Codul contravențional, a remis materialele cauzei pentru examinare potrivit competenței în adresa Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

A mai conchis instanța de apel că, din conținutul copiei xerox reținută la materialele cauzei cu titlu de informare se atestă că, Victor Șveț deținea permis de conducere din 26 noiembrie 2008, pentru categoriile „B, C.”

În aceste circumstanțe, instanța de apel, a menționat că, reprezentantul S.A.R. ”Moldcargo” S.A. contrar prevederilor art.118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stabilește că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, nu a prezentat o careva probă care să susțină că, Victor Șveț la 08 iunie 2018, conducea mijlocul de transport fără a poseda dreptul de a conduce, privat de dreptul de a conduce mijloace de transport și/sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, la momentul producerii accidentului rutier.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a considerat ca întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că, din conținutul art. 29 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, se reține că, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor, în speță Victor Șveț, dar nu și împotriva asiguratului S.R.L. „UJ Taxi”, chiar dacă este posesorul izvorului de pericol sporit.

Astfel, instanța de apel a reținut că, reprezentantul S.A.R. ”Moldcargo” S.A. pretinde eronat recuperarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres în sensul art. 29 lit. c) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, deoarece această prevedere nu este incidentă speței.

În lumina celor expuse, instanța de apel a conchis că, soluția primei instanțe dată în legătură cu litigiul dedus judecății este una întemeiată și legală, iar instanța judecătorească, în hotărârea contestată, a indicat circumstanțele cauzei pe care le-a constatat și probele pe care și-a întemeiat concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, în strictă corespundere cu prevederile art.130 din Codul de procedură civilă.

La 26 august 2021, S.A.R. „Moldcargo” S.A. a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea integral. Precum și dispunerea încasării în mod solidar din contul S.R.L. „UJ Taxi” și de la Victor Șveț a sumei de 32732,40 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare și cheltuielilor de judecată suportate de către S.A.R. „Moldcargo” S.A. în sumă de 2209,44 de lei cu titlu pentru achitarea taxei de stat în cadrul examinării litigiului dat în prima instanță, instanța de apel și instanța de recurs.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat normele materiale ale Codului Civil, au interpretat în mod eronat dispozițiile Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar aceste încălcări ale instanței de judecată ierarhic inferioare au dus la soluționarea greșită a litigiului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, instanța de apel a emis deciziei la 26 mai 2021, și a expediat participanților la proces copia deciziei prin intermediul oficiului poștal cât și prin intermediul poștei electronice la 01 iulie 2021 (f.d.147), prin urmare, recursul declarat de către S.A.R. „Moldcargo” S.A. la 26 august 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 15 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimatei copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu au depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către S.A.R. „Moldcargo” S.A. nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către S.A.R. „Moldcargo” S.A. ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru